

زلزله پیوندی با گناه ندارد

محمد محق

شماری از ملاهای کمسواد فاجعه اخیر هرات و زلزله‌ای را که رخ داد به گناهان مردم پیوند می‌زنند. آنان با این کار، مردمی را که نیاز به آرامش روحی دارند بیش‌تر در معرض شکنجه روانی قرار می‌دهند که گویا گناهان‌شان سبب این مصیبت شده است. کسی نیست بپرسد که اگر چنین است پس چرا این مصیبت‌ها به سراغ مردمان محرومی می‌رود که نه نقشی در انتحار و انفجار داشته‌اند، نه در ایجاد شبکه‌های بین‌المللی قاچاق مواد مخدر، و نه در به راه‌انداختن جنگ‌های ویرانگر؟ این کار توهین به خداست و او را موجودی ظالم و بی‌شعور نشان می‌دهد که توان تفکیک بین نیکوکار و بدکار را ندارد.. العیاذ بالله.

زلزله دلایل مشخص فیزیکی دارد و از نظر علمی کاملاً توضیح داده شده است. حوادث طبیعی تابع قوانین خاصی است و آن‌ها را در زبان دین "سنت‌های تکوینی" می‌گویند. از شصت و پنج میلیون سال قبل که دایناسورها در زمین بودند، و هنوز آدمی در این‌جا پیدا نشده بود و هیچ گناهی هم رخ نمی‌داد، فاجعه‌های طبیعی اتفاق می‌افتاد و این داستان پیوسته جریان داشته است، گاهی در مقیاس بسیار کلان و گاهی در مقیاس‌های محدودتر. هم اکنون زلزله‌ها، طوفان‌ها و حوادث مشابه در سیارات دیگر نیز رخ می‌دهد، هم در منظومه شمسی ما و هم در منظومه‌های دیگر، چه در کهکشان راه شیری و چه در کهکشان‌های دورتر، و دلایل آن را علم فیزیک توضیح می‌دهد.

اگر هدف از این نوع اندرزها و هشدارها تربیت و اصلاح جامعه است، باید بدانند که برای بالا بردن سطح اخلاقی جامعه و واداشتن‌شان به ترک بزهکاری راه‌های سالمی وجود دارد، و همه در علوم تربیتی توضیح داده شده، و نیازی به این خزعبلات نمانده است. تاکید بر این‌که با ترک گناهان از حدوث زلزله جلوگیری می‌شود کاملاً غلط است. وانگهی این مردم مسکین چه فرصتی برای گناه داشته‌اند؟ اگر گناهی هست دین‌فروشی است، آدم‌کشی است، انتحار است، انفجار است، محاکمه صحرایی است و صدها عمل دیگری که صاحبان‌شان بی‌مجازات می‌مانند.

برای پیش‌گیری از آسیب‌های زلزله و دیگر فاجعه‌های طبیعی باید از علم کمک گرفت. باید دانش زمین‌شناسی را مهم‌تر از فقه دانست. باید روش‌های ساختمان‌سازی را بهبود بخشید و خانه‌های مستحکم‌تر ساخت. باید مناطق آسیب‌پذیر را مشخص، و نقشه شهرسازی را اصلاح کرد. باید مردم را برای حالات اضطراری و رویدادهای پیش‌بینی‌ناپذیر آموزش داد. باید از تجربه جاپان و کوریا و بسیاری کشورهای دیگر در دنیا بهره جست و آن‌ها را به کار بست. نباید به مردم آدرس غلط داد و موجب تکرار فاجعه و افزایش تلفات شد. نباید انسان‌های درهم‌شکسته و ویران را با عذاب‌های روحی بیش‌تر شکنجه کرد.
